

Z Á P I S

Jednání Monitorovacího výboru pro činnost ASZ

Datum konání: 3. června 2025 12:30 – 15:30

Jednání se konalo hybridní formou.

Přítomni: Daniel Jiří, Benešová Hošková Barbora, Hančín Peter, Miklušáková Marta, Köttnerová Renáta, Petroková Helena, Miko Michal, Tišer David, Gronzíková Alena, Zeman Marek

Agentura pro sociální začleňování:

Šimáček Martin, Vepřková Radka, Pospíšil Filip, Špatenka Jan

Úřad vlády ČR: Kundrák Viktor, Fuková Lucie, Kameníková Klára, Nguyen Thuy, Satrapová Iva

Jednání Monitorovacího výboru pro činnost ASZ (dále jen „MVA“) řídila jeho místopředsedkyně Výboru (se souhlasem předsedy MVA).

Programové okruhy:

společný akt řízení v participaci (SAŘ), monitoring, komunitní práce

Úvodní slovo

Úvodní slovo vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny Mgr. Lucie Fukové

Paní Fuková jako místopředsedkyně MVA vedla jednání za pana předsedu Daniela, který z technických důvodů nemohl hovořit na mikrofon. Přivítala všechny účastníky online jednání a krátce přiblížila programové okruhy jednání. Vyslovila přání, aby jednání bylo otevřeným prostorem pro všechny otázky členů MVA.

Paní Lucie Fuková navrhuje jako hlavní téma společný akt řízení.

Hovoří p. *Martin Šimáček* (ředitel Agentury pro sociální začleňování):

Připravil prezentaci týkající se projektu s názvem Podpora územního rozšíření a metodického rozvoje komunitní práce v území s koncentrací sociálního vyloučení.

Komunitní práce je nedílnou součástí systémové podpory sociálního začleňování.

Na projektu spolupracují nestátní neziskové organizace, v seznamu jsou romské i proromské organizace.

Princip participace je povinná podmínka. Každá obec zapojená do projektu Systematická koordinace sociálního začleňování (SKSZ) musí princip participace zavést a ideálně postoupit na nevyšší patro participačního žebříku. Participační žebřík je vnitřek metodického prostředí.

Spolupráce s obcí je uvedena v memorandu o spolupráci. Memorandum nově obsahuje část, která rozepisuje specifické okruhy spolupráce mezi obcí a Agenturou a participace je (alespoň obecně) zmíněna vždy.

V rámci Agentury vznikl menší tým na podporu participace. Tým se stará o to, aby byl společný akt řízení naplňován v obcích co nejlépe.

V rámci analytické a evaluační oblasti zavádíme tzv. focus group (fokusní skupina). Cílem je sledovat, zda se zapojují ti, kterých se to týká. Budeme sledovat, kolik Romů se podařilo do spolupráce zapojit.

Paní Lucie Fuková se dotazuje, kdo bude zřizovat focus group. Jako členku MVA ji zajímá celý proces. Jak se lokálnímu konzultantovi daří či nedaří popisovat participaci? Budou vypracovávány nějaké reporty (kazuistiky, průběh realizace participačních kroků)? Pokud ano, MVA by o ně měl zcela jistě zájem. Je v týmu na participaci zapojen někdo z Romů?

Odpovídá *paní Radka Vepřková* (Agentura pro sociální začleňování, vedoucí Oddělení výzkumu a evaluace):

Proces jako takový půjde za odd. výzkumu a evaluace, které je ve spojení s týmem p. Špatenky. Fokusních skupin bude cca 50 za celý projekt, jedna skupina má 6-8 respondentů. Na realizaci fokusních skupin budou nějaké prostředky, předpokládá se, že respondenti dostanou odměnu (finanční či hmotnou). Je důležité lidi správně rekrutovat, vytvořit pro ně bezpečné prostředí. Každá skupina bude mít záznam, ale celý přepis poskytovat nemůžeme vzhledem k anonymizaci osob. Při vyhodnocení bude vznikat záznamová infrastruktura formou tabulky apod., tu můžeme dát k dispozici. Zdůrazňuje, že participace je jeden z hlavních cílů evaluace.

Doplňuje p. *Martin Šimáček*:

Snažíme se aktivně šířit informace o výběrových řízeních. Na metodiky participace se nikdo z Romů nepřihlásil. Daří se nám ale zapojovat Romy na pozice, které nejsou až tak manažerské.

Primární partner je pro nás obec, pracujeme v lokálních partnerstvích, chceme docílit, aby lidé (např. vyloučení Romové) byli co nejvíce vtaženi do rozhodování obce vlastní aktivitou.

Na dotaz ohledně konkrétních jmen odpovídá, že hlavním metodikem je pan Vojta Vodseďálek (profesí komunitní pracovník, Přerov), kterého můžeme pozvat na další jednání. Další osoby právě uspěly ve výběrovém řízení, z toho důvodu nebudou jména uváděny. Po zapracování budou pracovníci představeni.

p. Martin Šimáček – vrací se k prezentaci:

Memoranda o spolupráci povinně obsahující část participace – do 30. června 2025 bude 29 nebo 30 spolupracujících obcí. Větší část obcí má vůli participaci rozvíjet. Obce, které přistoupí ke spolupráci nově, už budou muset na participaci brát zřetel.

p. Jan Špatenka (Agentura pro sociální začleňování):

My jako Agentura máme v metodice i memorandu vymezené role (metodická a odborná podpora). Musí to jít ve spolupráci s obcí a jejími pracovníky. Agentura poskytuje podporu zástupcům obcí a ti to budou uplatňovat dál.

Existuje realizační plán ten se musí plnit. Pokud obce nebudou plnit, spolupráce se ukončí.

Agentura musí vytvořit Metodiku participace. Obec musí vědět, co ji bude čekat.

Paní Lucie Fuková:

Realizační plán je důležitý. Členové MVA budou chtít vědět, jak se daří naplňovat realizační plány participace. Pokud se bude rozhodovat o ukončení spolupráce, měl by MVA vyžadovat informace, proč se spolupráce nedaří.

Reaguje *p. Martin Šimáček:*

Výstupy z monitoringu budeme pravidelně sdílet (1x za 12 měsíců), protože sledovat činnost Agentury je jedna z rolí MVA. Rozumíme, že MVA se zajímá o implementace plánů a tu dostane. Na druhou stranu je třeba zmínit, že Agentura je ta, co dává zpětnou vazbu v lokalitě.

Může se stát, že obec není až tak aktivní, ale má na svém území organizace, které aktivní jsou.

paní Renata Köttnerová (krajská koordinátorka pro Olomoucký kraj):

Dotazuje se, zda tzv. „superdávka“ ovlivní Index sociálního vyloučení.

Vyslovuje názor, že krajský koordinátor by měl být členem lokálního partnerství.

Odpovídá *p. Martin Šimáček:*

Index je třeba sladit se změnou v legislativě.

Délka realizačního plánu je 24 měsíců, častější monitoring než 1x za 12 měsíců nejsme schopni dodat. Lokální partnerství bude nadále hlavním tělesem spolupráce ASZ a obce. Krajské koordinátory budou systematicky zváni do práce lokálních partnerství. Budou zváni ke konzultaci přihlášky obce ke spolupráci.

paní Lucie Fuková:

Dotazuje se, zda realizační plán obsahuje krátkodobé nebo dlouhodobé cíle. Potřebujeme vědět konkrétně, co Agentura sleduje a o co usiluje.

Odpovídá *p. Martin Šimáček*:

Praxe ukazuje, že dva měsíce jsou adekvátní pro vyprofilování memoranda o spolupráci k projednávání.

paní Klára Kameníková (Oddělení národnostních menšin a romských záležitostí, ÚV ČR):

Žádá pana Šimáčka, zda může přiblížit „projekt“, resp. kroky ASZ ve Šluknově v návaznosti na předloženou petici „Za nápravu kritické situace na sídlišti ve Šluknově“ (květen 2025).

p. Martin Šimáček:

Šluknov je v poradenství. Poptával poradenství cca před rokem kvůli situaci na sídlišti, např. jak konsolidovat stav budov pro udržitelnost bydlení. Poptávku na poradenství jsme přijali. Situace na sídlišti přesahuje možnosti obce samotné.

Agentura připravuje informaci o celé věci, kterou plánujeme poslat paní Fukové a Monitorovacímu výboru. Předpokládáme během příštího týdne.

paní Klára Kameníková:

K tématu doplňuje, že bydlení představuje velký problém, protože je zde vlastnictví soukromého subjektu a obec nemá finance na vykoupení objektů. Problémem také je nedostatek služeb. Charita Šluknov působí v lokalitě dlouhodobě, je příjemce dotací od ÚV ČR. Lidé, kteří se nově přistěhovali, však nespolupracují jako starousedlíci.

p. Martin Šimáček:

Samosprávy přestávají zvládat situaci a lidé se stávají obětmi obchodu s chudobou. Aby byla komunitní práce úspěšná, musí být splněny nějaké podmínky. Bohužel ve Šluknově ty podmínky vhodné nejsou.

p. Jiří Daniel (předseda MVA) píše do společného chatu:

MVA by mohl obdržet seznam obcí, které smluvně naváží spolupráci s ASZ. Členové MVA dle své spádovosti mohou v rámci monitoringu kontaktovat krajské koordinátory, zástupce NNO, zástupce ASZ a domluvit se na setkání v dané obci.

To není nic proti ničemu, aby členové MVA s předsedou a zmocněnkyní vyjeli do "terénu" (např. po 3 měsících od podpisu smlouvy obce s ASZ) a požadovali informace, jak obec začala fungovat. Výjezdní jednání MVA jsou dopředu domluvené se zástupci ASZ a s krajskými koordinátory.

Reaguje *p. Martin Šimáček*:

Oslovíme pana předsedu s námětem či výzvou výjezdu do lokality, která je nějak specifická.

paní Lucie Fuková:

Je třeba více myslet na to, kdy a kam zapojovat členy MVA. Prosím dopředu dávat vědět členům MVA o akcích a oficiálně jim posílat pozvánky. Od Agentury by měly jít informace o akcích, které souvisí s její činností.

P. Martin Šimáček navrhuje, že Agentura bude připravovat kalendář.

Po krátkém shrnutí dosavadního průběhu jednání přechází *paní Lucie Fuková* k dalším otázkám, které členy MVA zajímají:

Jak bude probíhat evaluace a monitoring? Jak si představujete průběžné výstupy? Můžete s námi sdílet systém, který máte v Agentuře nastaven?

p. Martin Šimáček se vrací k prezentaci:

Nástroje jsou vázány na projekt.

MPSV má intenzivní zájem, aby monitoring měl určité parametry. Z pohledu ministerstva jsou součástí kritérií sociálního začleňování i výkonové indikátory, kterými bude chtít jako donátor činnosti Agentury sledovat její efektivitu.

Hovoří o provázanosti nástrojů vyhodnocení ASZ (snímek v prezentaci č. 17).

Zmiňuje dvě úrovně – první je systémová na úrovni obce (fungují všechny 4 nástroje) a druhá v dopadech na cílové skupiny (monitoring a evaluace).

Paní Lucie Fuková:

Dotazuje se, co znamená pojem „dopad“. Jak ho lze definovat? MVA chce vědět dopady na lidi, resp. jaké změny u nich nastaly. S ohledem na Strategii romské integrace (dále jen „SRI“) je sledování dopadů pro členy MVA velmi důležité.

Paní Radka Vepřková:

Představuje Monitoring výzvy 18 OPZ+ (snímek v prezentaci č. 20) - sledování dopadů spolupráce Agentury s obcemi a lokálními partnery na sociální vyloučené obyvatele

Sledování indikátorů ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí (MPSV).

p. Filip Pospíšil (Agentura pro sociální začleňování):

Připojuje poznámku k debatě, která se rozvíjí okolo dvou témat. Prvním je systematický monitoring indikátorů plošně a druhým tématem je vyhodnocování nástrojů a jejich efektivita za hranice indikátorů, jak byly obecně nastaveny. Nebylo zde představeno vyhodnocování nástrojů, je to také záležitost donátorů a správců dotačních programů.

Paní Lucie Fuková:

Děkuje za erudovanou poznámku a shrnuje dnešní jednání.

Forma spolupráce Agentury a obce – co je pro nás nové a důležité:

- ✓ V memorandu je obsažen princip participace, příprava podoby memoranda o spolupráci trvá přibližně 2 měsíce
- ✓ Následuje plán sociálního začleňování
- ✓ Vznikne Realizační plán – odškrtnává se plnění, které je nastaveno na 24 měsíců
- ✓ MVA může vidět výsledky plnění realizačního plánu 1x za rok
- ✓ Vedle toho se sbírají data zmiňovaného monitoringu
- ✓ Funguje princip participace podle stupňů (participační žebřík)
- ✓ Plánuje se vznik dílčích metodik (jak se mají konkrétní práce a činnosti dělat)
- ✓ Specifikace a hledání možných monitorovacích indikátorů ve spolupráci s Výborem pro naplňování SRI
- ✓ Snaha přizvat členy MVA na akce, které organizuje MMR/Agentura

Vyzývá členy a členky MVA, aby navrhovali další témata k projednávání.

Doplňuje informaci, že další jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny je plánováno na září 2025. Žádá pana Šimáčka, aby kolegyni Thuy Nguyen zaslal návrh na modulární bydlení. Návrh bude zanesen do programu.

Paní Thuy Nguyen (Oddělení národnostních menšin a romských záležitostí, ÚV ČR):

Upozorňuje, že Výbor pro naplňování SRI nemá zástupce za Agenturu, je nutné žádat Agenturu o nominaci.

P. Martin Šimáček by uvítal další jednání MVA v měsíci září 2025.

Zapsala: Mgr. Iva Satrapová, tajemnice Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování